

පයිටොජනෝරා වසංගත - අන්‍යාගතයේදී

ශ්‍රී ලංකා රබර් වගාවට තර්ජනයක් විය හැකිද?

සී. කේ. ජයසිංහ සහ රංජන් ජයරත්න

පයිටොජනෝරා නමැති දිලීරය ලෝකයේ සෑම රටකම ධාරක ශාක විශාල සංඛ්‍යාවක් ආක්‍රමනය කරමින් රෝග සාදන ව්‍යාධි ජනකයෙකි. රබර් ශාකය (*Hevea brasiliensis*) ගැන සලකන විට එහි අස්වැසවක පත්‍ර පතනයද, කළු ඉරි රෝගයද, පොතු කුණුවීමේ රෝගයද, පත්‍ර පිලිස් සීමේ රෝගයද අතු මැරීමේ රෝගයද මෙම දිලීරය විසින් සාදනු ලබයි. මෙම රෝග ශ්‍රී ලංකාවේ මෙන්ම වෙනත් රබර් වගාකරන රටවල් වන ඉන්දියාව, තායිලන්තය, චීනය, මැලේසියාව, මධ්‍යම සහ දකුණු ඇමරිකාවේද ව්‍යාප්ත වී පවතී.

මෙම රෝගය වසංගත තත්වයෙන් පැතිර යාමට හේතුවන ප්‍රධානම සාධකය නම් තෙතමනය සහිත කාලගුණයයි. විශේෂයෙන්ම නිරිතදිග මෝසම් වැසි, මාස කිහිපයක් පුරා පැතිර යයි නම්ද එම වසරේ පෙබරවාරියේදී වියළි කාල ගුණයක් හේතු කොටගෙන ඉතා හොඳින් ගෙඩි නිපදවීමක් ශාක වල සිදුවූ නම්ද අනිවාර්යයෙන්ම එම වසරේදී පයිටොජනෝරා රෝග වසංගත තත්වයෙන් පැතිර යනු ඇත.

පයිටොජනෝරා පත්‍ර පතනය ශ්‍රී ලංකාවේ මුලින්ම වාර්තා කළේ 1905 වසරේදීය. එම වසරේ පටන් පයිටොජනෝරා රෝග සෑම වසරකම මැයි සිට සැප්තැම්බර් ක්වා: ශ්‍රී ලංකාවේ රබර් වතු වල පැතිරී යයි. ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු වසංගත තත්වය වාර්තා කරන ලද්දේ වසර 1916 දී වන අතර ඊළඟ වසංගත තත්වය 1922 දී වාර්තා විය. ඉන්පසු 1923, 1924 යන වසර වල එක දිගටම මෙම රෝගයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ රබර් වගාව දැරුණු ලෙස පීඩාවට පත්විය.

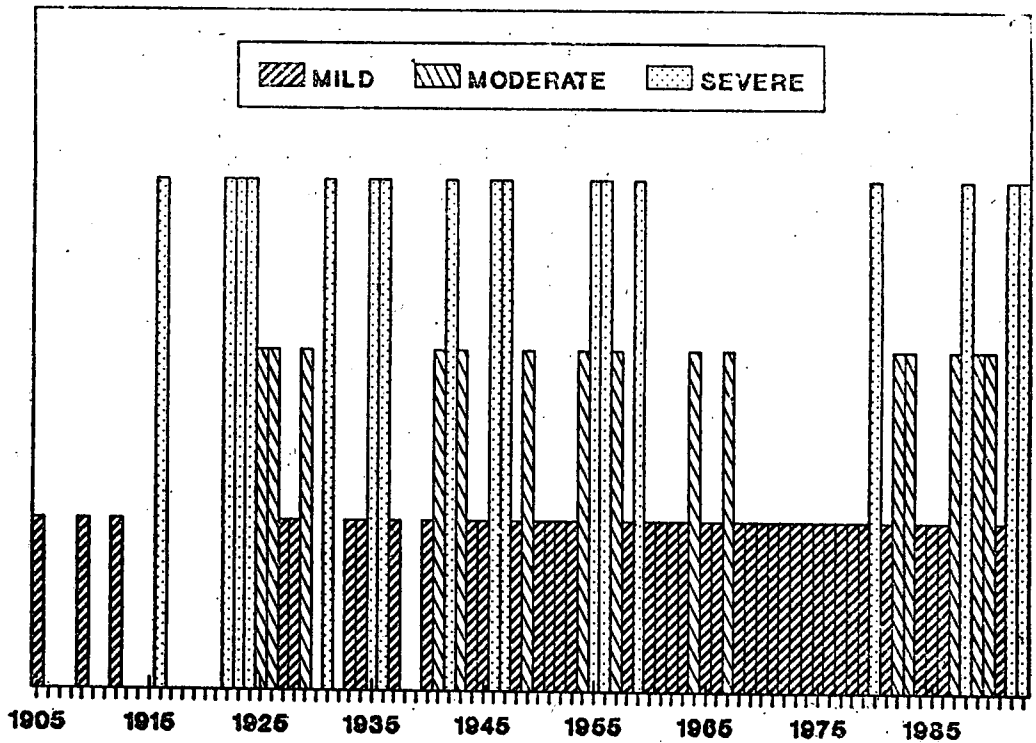
ඉන්පසු 1959 දක්වා සෑම වසර 5 කට හෝ 6 කට වරක් මෙම රෝගය ශ්‍රී ලංකාවේ රබර් වතු වල වසංගත තත්වයෙන් ව්‍යාප්ත විය. ඉතා සැලකිය යුතු කරුණක් වන්නේ 1960 වසරේ සිට වීසි වසරක් පුරා එය ඉතා සුළු වශයෙන් හෝ මධ්‍යම වශයෙන් පමණක් ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට ලැබීමයි. ඉන්පසු 1980, 1988, 1992, 1993 වසර වල පයිටොජනෝරා රෝග වසංගත තත්වයෙන් පැතිරී නි (ප්‍රස්ථාර අංක 1). කෙසේ වෙතත් පසුගිය වසරේ පයිටොජනෝරා රෝග තර්ජනය 1959 වසරෙන් පසු දක්නට ලැබුණු දරුණුම වසංගත තත්වයයි.

ඉන්දියාවේ මෙම රෝගය ඉතාම භයානක රබර් රෝගයක් ලෙස සැලකෙන අතර, පත්‍ර පතනය වලක්වා ගැනීම සඳහා මෝසම් වැසි කාලය ආරම්භ වීමට ප්‍රථම කොපර් ඔක්සික්—ලෝරයිඩ් නමැති දිලීර නාශකය පරිත්‍යාශක වගා වලට ඉසිනු ලැබේ. නමුත් ශ්‍රී ලංකාවේ අර්ථික හේතූන් මත එවැනි නිර්දේශයක් නොකරන නමුත් පත්‍ර පතනයක් සමග ඇතිවන කළු ඉරි රෝගය වළක්වා ගැනීම සඳහා බෑනොලිනම් ප්ලැන්ටාරියම් හෝ රිඩොමිල් නමැති දිලීර නාශක කැපුම් කටයුතු ආලේප කිරීම නිර්දේශ කරනු ලැබේ.

ව්‍යාප්තවීම මෙන් ශ්‍රී ලංකා රබර් පර්යේෂණ ආයතනය මගින් මෑතකදී නිර්දේශ කරන ලද ආර් ආර් අයි සී 100, 102, 110 වැනි ක්ලෝන මෙම රෝග වලට ඔරොත්තු දීමේ පුද්ගලිකාර හැකියාවකින් යුක්තය. ආර් ආර් අයි සී 121 නමැති නව ක්ලෝනය පොතු කුණුවීමේ රෝගයට

ප්‍රතිරෝධී නමුත් පත්‍ර පතනයට ප්‍රතිරෝධී තාවයක් නොදක්වයි. එබැවින් එම ක්ලෝනය අධික ආර්ද්‍රතාවයකින් යුත් කැළණිවැලි වැනි ප්‍රදේශවල වගා කිරීම නිර්දේශ කරනු නොලැබේ. නවත් ඉතා වැලගත් කරුණක් වන්නේ පයිටොප්තෝරා රෝගවලට ඉතා සංවේදී ක්ලෝන වන පීබී 86,

වී ජේ අයි ආර් 1, ආර් ආර් අයි එම් 600 වැනි ක්ලෝන ශ්‍රී ලංකාවේ රබර් වගාවන්ගෙන් කෙමෙන් කෙමෙන් බැහැරවී යාමයි. එබැවින් අනාගතයේදී පයිටොප්තෝරා රෝග වසංගත තත්වයට පත්වීමට ඇති ඉඩකඩ ඉතා සීමිත වනු ඇත.

රූපය 1 1905 වසරේ සිට ශ්‍රී ලංකාවේ පයිටොප්තෝරා වසංගත ඇතිවූ ආකාරය.

Mild — සුළු වශයෙන්, Moderate — සාමාන්‍ය වශයෙන්, Severe — වසංගත තත්වයෙන්